

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

*про необхідність створення нових національних природних парків для
збереження лісів України*

Шановний Романе Романовичу!

Рамкова конвенція ООН з охорони біорізноманіття визначила, в тому числі для України, завдання із захисту та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціонального лісокористування, зупинки процесу втрати біорізноманіття. Ці самі завдання включені і до Цілей сталого розвитку України, що затверджені [Указом Президента України Володимира Зеленського](#).

[Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки](#) передбачає розширення мережі територій природно-заповідного фонду (ПЗФ) до 15% від площі кожного з регіонів. Таке рішення було прийняте не лише через усвідомлення необхідності заповідати останні недоторкані ландшафти нашої держави, а й через глобальні виклики, що постають сьогодні перед людством - як-то зміна клімату та необхідність зменшення й утримання викидів парникових газів.

Однак, наразі заповідні території становлять лише близько 6,7% площі України. На відміну від багатьох західних країн, в Україні ще існують відносно малопорушені ліси. Рік за роком вони зазнають руйнівного впливу людської діяльності, яка призводить до їх зникнення, деградації біорізноманіття та додаткових викидів парникових газів.

Заповідання найбільш цінних з природоохоронної точки зору лісів України дозволить зменшити руйнівний вплив, зберегти такі ліси для майбутніх поколінь. Оптимальним шляхом досягнення цієї цілі є створення національних природних парків (НПП). Статус НПП дозволить віднайти компроміс між економічними та природоохоронними потребами, підтримати місцеві громади та залучити додаткові інвестиції.

Наразі існує щонайменше вісім лісових НПП, які потребують першочергового створення або розширення. Це, зокрема:

- 1) НПП «Холодний Яр» (Черкаська область);
- 2) НПП «Чорноліський» (Кіровоградська область);
- 3) НПП «Приірпіння та Чернечий ліс» (Київська область);
- 4) НПП «Ізюмська лука» (Харківська область);
- 5) НПП «Дніпровсько-Тетерівський» (Київська область);
- 6) Розширення НПП «Дермансько-Острозький» (Рівненська область);
- 7) Розширення НПП «Верховинський» (Івано-Франківська область);
- 8) Розширення НПП «Джарилгацький» (Херсонська область) (не є лісовим, але частково розташований на землях лісового фонду).

Сумарна площа цих проєктованих НПП становить понад 100 тисяч гектарів. Щодо більшості з них наявні наукові обґрунтування та клопотання, схвалені Міністерством, у яких наводиться інформація про наявність численних оселищ та видів, які підлягають охороні згідно Червоної книги України та інших нормативних

актів. Утім, ці НПП і досі не створені, в окремих випадках процес затягнувся на десятиліття.

До 2019 року проблеми зі створенням нових заповідних територій в українських лісах були пов'язані з позицією Держлісагентства, яке принципово заперечувало проти розширення природно-заповідного фонду. Частина запропонованих до заповідання лісів не мають статус господарських і там не проводяться комерційні рубки головного користування, але можливість заробляти на санітарних рубках переважає над природоохоронними інтересами держави.

Однак з 2019 року Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України формує політику в галузі лісового господарства та координує діяльність Держлісагентства, а значить має прямий вплив на управління лісами. Утім це не призвело до значного прогресу у створенні нових лісових НПП.

Навіть у короткостроковій перспективі таке зволікання може мати катастрофічні наслідки як для самих лісів, так і для українців. Вже за кілька років потреба створювати нові лісові НПП може зникнути через рубки в останніх. **Зважаючи на це, організації, що підписалися нижче, звертаються до Вас з такими пропозиціями:**

- 1) Активізувати роботу зі створення або розширення проєктованих НПП «Холодний яр», «Чорноліський», «Приірпіння та Чернечий ліс», «Ізюмська лука», «Дніпровсько-Тетерівський», «Верховинський», «Джарилгацький», «Дермансько-Острозький», зокрема отримати необхідні погодження лісо- і землекористувачів, забезпечити актуалізацію чи розробку необхідних клопотань та отримання погоджень;
- 2) Не погоджувати / не затверджувати лісгосподарські документи (наприклад, матеріали базового та безперервного лісовпорядкування), якими передбачається проведення лісгосподарських заходів на територіях проєктованих НПП, згаданих вище, до отримання погоджень лісокористувачів на створення таких територій;
- 3) За необхідності, залучити представників громадськості до роботи зі створення або розширення вищезгаданих лісових НПП.

З повагою,

14 грудня 2020 року

**ГО «Українська природоохоронна група»
ГО «Центр екологічних ініціатив «Екодія»
МБО «Екологія - Право - Людина»
ГО «Екоклуб»**